

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

УПРАВЛІННЯ

ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

Методичні вказівки
до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю
076 «Підприємництво та торгівля»

Харків – 2024

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

Методичні вказівки
до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю
076 «Підприємництво та торгівля»

Затверджено рішенням Науково –
методичної ради факультету
економічних відносин та фінансів
Протокол № 1 від 25.09.2024 р.

Харків – 2024

УДК: 005.8:330.341.1](072)
У 67

Схвалено
на засіданні кафедри економіки та бізнесу
Протокол № 2 від 02.09.2024 р.

Рецензенти:

О.М. Таран, канд. екон. наук, доц. кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
Державного біотехнологічного університету

Ю.В. Пащенко, канд. екон. наук, доц. кафедри глобальної економіки Державного
біотехнологічного університету

Управління інноваційними проектами: методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» / Т.Ю. Білоусько/ - Електрон. дані. - Х.: ДБТУ, 2024. -20 с.

Визначено роль і місце навчальної дисципліни, її зміст за модулями і темами, наведено програму дисципліни, викладено вимоги до виконання самостійної роботи, розгорнутий перелік рекомендованої літератури. Методичні вказівки допоможуть здобувачам в опануванні навчальної дисципліни під час виконання самостійної роботи.

Методичні вказівки призначені здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 076 Підприємництво та торгівля.

УДК: 005.8:330.341.1](072)

Відповідальний за випуск: Т.Ю. Білоусько, кандидат економічних наук, доцент

© Білоусько Т.Ю.,2024

© ДБТУ, 2024

ПЕРЕДМОВА

Проектна діяльність та запровадження інновацій у всіх сферах суспільної діяльності є дієвим рушієм позитивних змін у розвитку продуктивних сил країни. Саме визнання пріоритетності інноваційного розвитку вітчизняних підприємств, проголошення державної політики, спрямованої на інноваційну модель економічного розвитку, обумовлюють актуальність розв'язання завдань формування ефективної системи управління інноваційними проектами.

Тому процес підготовки фахівців, що володіють методами управління інноваційними проектами є стратегічно важливим підґрунтям для розвитку національної економіки та підвищення її конкурентоспроможності в умовах глобалізації.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління інноваційними проектами» є формування у майбутніх фахівців системи знань, вмінь і навичок з управління інноваційною діяльністю на підприємстві, розробки та просування інноваційних проектів.

Завданнями вивчення дисципліни є формуванні основ наукового світогляду на інноваційну та проектну діяльність, засвоєння основних термінів та понять інноваційної та проектної діяльності на рівні їх відтворення і тлумачення; здобуття навичок та застосовування їх у практичній діяльності для підвищення конкурентоспроможності фахівця у підприємництві та торгівлі.

Об'єктом навчальної дисципліни є економічна система та процеси, що відбивають різні аспекти управління інноваційними проектами.

Предметом навчальної дисципліни є теорія і практика управління інноваційними проектами як базової ринкової категорії, що характеризується специфічними економічними, організаційними і соціально-психологічними і морально-етичними параметрами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі набувають такі **компетентності**:

- **загальні:**

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

- **спеціальні:**

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 6. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку міжнародних торговельних структур з використанням сучасних методів і технологій.

Навчальна дисципліна забезпечує формування таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та/або торгівлі.

ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та/або торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та/або торговельної діяльності.

ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та/або торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН 13. Здійснювати аналіз конкурентних переваг підприємства та визначати ті, що мають бути досягнуті в майбутньому для поліпшення його конкурентоспроможності.

Теоретична частина курсу «Управління інноваційними проектами» складається з 8 тем, об'єднаних у 2 модулі. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з літературою, нормативними актами з питань сутності інноваційної діяльності в науково-технічній сфері і форм здійснення цієї діяльності, про процеси генерування та окреслення інноваційних ідей, визначення мети, планування та виконання інноваційних проектів, про методи оцінки їх ефективності.

1. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ»

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади управління інноваційними проектами організацій

Тема 1. Інноваційний проект як об'єкт управління.

Інновації в теоріях економічного розвитку. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. Сутність, мета і завдання управління інноваційними проектами. Принципи управління інноваційними проектами. Функції управління інноваційними проектами. Механізм управління інноваційними проектами. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами. Процеси управління інноваційними проектами.

Оточення проекту та програми підтримки інноваційної діяльності. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. Відмінність інноваційного проекту від інвестиційного. Продукт інноваційного проекту. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості.

Тема 2. Сутність та особливості інноваційних проектів

Класифікація інноваційних проектів. Життєвий цикл інноваційного проекту. Учасники інноваційного проекту.

Поняття інновацій, інноваційного процесу та інноваційної діяльності. Етапи інноваційного процесу. Життєвий цикл інновацій. Фази життєвого циклу інноваційного проекту (за підходами Світового банку та UNIDO.). Класифікація та кодування інновацій. Моделі поширення інновацій. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями. Особливості управління проектами на кожній стадії життєвого циклу.

Тема 3. Методи і технологія управління інноваційними проектами

Функції та принципи планування інновацій в системі управління. Зміст управління інноваційними проектами. Принципи і етапи управління інноваційними проектами. Особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій.

Технологія реалізації інноваційних проектів. Організаційні структури інноваційного проекту. Управління персоналом у проектах.

Організаційні структури управління інноваційною діяльністю. Організаційні форми реалізації інновацій у межах імітаційної, захисної та традиційної стратегії підприємства. Наступальна інноваційна стратегія як організаційна форма реалізації інновацій.

Тема 4. Оцінка ефективності проектних рішень

Базові принципи проведення оцінки ефективності інноваційних проектів. Методичні підходи оцінки й відбору інноваційних проектів.

Методи оцінки ефективності інноваційних проектів. Критерії ефективності інноваційних проектів: чистий приведений дохід, індекс дохідності, період окупності, внутрішня норма дохідності та інші, порядок їх розрахунку. Аналіз беззбитковості проекту. Концепція і методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестування в інноваційні проекти.

Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності інноваційних проектів. Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних інноваційних проектів.

Змістовний модуль 2. Планування реалізації та розробки проекту

Тема 5. Планування ресурсів і витрат інноваційних проектів

Оцінка і планування ресурсів. Побудова ресурсних гістограм. Розробка Плану-графіку реалізації інноваційного проекту. Планування затрат.

Послідовність планування проекту (структуризація проекту, розробка Плану-графіку реалізації проекту, ресурсне планування, планування бюджету проекту). Структуризація проекту (ієрархічна структура робіт - WBS, організаційна структура виконавців - OBS, матриця відповідальності - RAM).

Розробка Плану-графіку реалізації проекту (мережевий графік, діаграма Гантта, таблична форма). Моделювання і календарне планування ресурсів. Контроль та корегування виконання інноваційного проекту.

Тема 6. Проектно-кошторисна документація. Кошторис і бюджет проекту.

Розробка проектної-кошторисної документації (тендери на розробку, вимоги до документації, експертиза та затвердження проектів). Призначення кошторисів. Методи визначення кошторисної вартості. Структура кошторисної вартості.

Планування ресурсів проекту: процес, методи і засоби. Оцінка вартості операцій: процес, методи і засоби. Інформаційне забезпечення оцінки вартості операцій. Аналіз ресурсів проекту.

Бюджет інноваційного проекту, його види. Особливості розробки капітального бюджету. Зміст і порядок розробки поточного бюджету експлуатації інноваційного проекту. Метод «гнучкого бюджету» реалізації інноваційного проекту і принципи його розробки. Контроль бюджету проекту.

Тема 7. Інвестування і бізнес-планування інноваційних проектів.

Форми та види бізнес-планів. Міжнародні та національні стандарти бізнес-планування. Міжнародні та національні стандарти бізнес-планування (UNIDO, KPMG, ЄБРР, TESIS, IFC, BFM Group). Національні стандарти бізнес-планування.

Бізнес-план інноваційного проекту, методичні засади його розробки. Зміст бізнес-плану інноваційного проекту та характеристика основних його розділів - резюме, характеристика продукту (послуги), розміщення об'єкта, аналіз ринку продукту, обсяг та структура виробництва продукту (послуги), які плануються, забезпеченість випуску продукту (послуги) основними факторами виробництва, стратегія маркетингу, фінансовий план, визначення потреби в інвестиційних ресурсах та джерел її фінансування, оцінка ризиків та форми їх страхування і мінімізації, графіки реалізації проекту, аналіз безбитковості. Джерела фінансування інноваційних проектів.

Тема 8. Управління ризиками інноваційних проектів.

Сутність і класифікація інноваційних ризиків. Процес управління інноваційними ризиками. Правила прийняття проектних рішень в умовах невизначеності і ризику.

Методи оцінки одиничних ризиків інноваційних проектів: аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, імітаційного моделювання за методом Монте-Карло, аналіз дерева рішень. Методи оцінки несистематичних ризиків інноваційних проектів. Методи оцінки ринкових (систематичних) ризиків інноваційних проектів.

2. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ»

Назва розділів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота
		усього	у тому числі					усього	у тому числі			
лекції			лабораторні	практичні	лекції				лабораторні	практичні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи управління інноваційними проектами												
Тема 1. Інноваційний проект як об'єкт управління.	10	4	2	-	2	6	10	4	2	-	2	6
Тема 2. Сутність та особливості інноваційних проектів	8	2	2	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Тема 3. Методи і технологія управління інноваційними проектами	10	4	2	-	2	6	6	-	-	-	-	6
Тема 4. Оцінка ефективності проектних рішень	10	4	2	-	2	6	6	-	-	-	-	6
<i>Разом за розділом 1.</i>	38	16	8	-	6	24	28	4	2	-	2	24
Розділ 2. Управління реалізацією інноваційних проектів												
Тема 5. Планування ресурсів і витрат інноваційних проектів	14	4	2	-	2	10	16	4	2	-	2	12
Тема 6. Проектно-кошторисна документація. Кошторис і бюджет проекту.	12	4	2	-	2	8	14	-	-	-	-	14
Тема 7. Інвестування і бізнес-планування інноваційних проектів.	14	4	2	-	2	10	20	4	2	-	2	16
Тема 8. Управління ризиками інноваційних проектів.	12	4	2	-	2	8	12	-	-	-	-	12
<i>Разом за розділом 2.</i>	52	28	8	-	8	36	62	8	4	-	4	54
Всього годин	90	30	16	-	14	60	90	12	6	-	6	78

3. САМОСТІЙНА РОБОТА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКОНАННЯ

Головною метою самостійної роботи здобувачів є активізація систематичної роботи студентів, індивідуалізація навчання, підвищення якості засвоєння навчальної дисципліни.

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Управління інноваційними проектами» передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- письмове виконання індивідуального завдання (із наступним захистом реферату на практичних та семінарських заняттях, на засіданні наукового гуртку кафедри, подання тез за висновками реферату на конференції, підготовка наукової статті за обраною науковою проблемою тощо);
- підготовку до підсумкового контролю знань за контрольними питаннями.

Важливе значення в керівництві самостійною роботою здобувачів належить індивідуальним і груповим консультаціям, їх мета – допомогти здобувачам у вивченні того чи іншого питання, у правильній організації самостійної роботи над вивченням предмета.

Успішність підготовки до практичних занять і складання заліку значною мірою залежить від організації самостійної роботи. Для здійснення самостійної роботи здобувачам рекомендується ознайомитись з навчально-методичною літературою, перелік якої наведено у списку рекомендованої літератури, а також із публікаціями у періодичних виданнях. Рекомендовану літературу необхідно вивчати систематично, згідно із списком і у такій послідовності:

- 1) ознайомитись за навчальною програмою із змістом кожної теми;
- 2) засвоїти навчальний матеріал, що належить до конкретної теми;
- 3) виписати всі незрозумілі питання для розгляду їх на практичних заняттях.

Індивідуальне науково-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького характеру, яка використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується складанням підсумкового заліку.

Здобувачам пропонується в процесі навчання на підставі вивченого теоретичного матеріалу та опрацювання основної і додаткової літератури (підручники, навчальні посібники, наукові статті, статті в спеціалізованих журналах та ін.) підготувати реферати з теми, або вузької проблематики (окремого питання теми). Поряд з цим можливим варіантом є також підготовка та надання анотації додаткової (довідкової) літератури, бібліографічний опис (з короткою анотацією). Зазначимо, що у рефераті необхідно не лише висвітлити відповідну наукову інформацію, а й показати своє ставлення до неї. Реферат

демонструє вміння здобувача самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати наукову інформацію.

При виконанні індивідуального завдання здобувач долає декілька етапів:

1 етап. Підбір та опрацювання інформаційного матеріалу до обраної теми.

При опрацюванні літературних джерел потрібно чітко дотримуватися до принципів академічної доброчесності, які зазначені у Кодексі академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету. Так, в ньому підкреслюється, що академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Відповідно, порушення принципу академічної доброчесності завдає шкоди репутації університету, а також зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Згідно Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, що прийнято у Державному біотехнологічному університеті, дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

При цьому основними формами порушення академічної доброчесності визначено:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Більш ґрунтовно ознайомитися із положеннями Державного біотехнологічного університету можна на сайті університету у рубриці «Академічна доброчесність та якість освітнього процесу» (<https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normatyvna-baza/>).

Огляд літератури включає:

- ознайомлення з матеріалами по темі, їх класифікацію, відбір найбільш суттєвих та цікавих теоретичних та практичних досліджень;
- визначення напрямків, які представляють найбільший інтерес та які ще недостатньо досліджені.

Огляд наукової літератури сприяє творчому осмисленню сучасного рівня розуміння тієї або іншої проблеми, несе в собі нове знання про предмет дослідження та дозволяє відобразити існуючі розбіжності різних точок зору вчених з досліджуваної теми.

При підготовці огляду наукової літератури потрібно уникати таких помилок:

- надання у рефераті лише бібліографічного списку, при відсутності огляду літератури як такого;
- огляд літератури поверхневий в результаті недостатнього опрацювання здобувачем наукової літератури з обраної теми.

2 етап. Аналіз матеріалів та складання плану реферату за основними змістовими блоками.

Аналізуючи обрані матеріалами, потрібно:

- критично проаналізувати зміст обраних матеріалів;
- проаналізувати, чи збігається ваша оцінка означеної наукової проблеми з думкою інших авторитетних осіб, чи є дискусійні аспекти;
- визначити та вибрати для реферату більш яскраві факти, приклади, цікаві положення із опрацьованих джерел;

- слід скласти план реферату (вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел).

3 етап. Наповнення складеного на попередньому етапі плану основним змістом, розкриття концептуальних засад та базових принципів, висвітлення новизни дослідження, підтвердження основних положень фактичним матеріалом (таблиці, статистичні дані та ін.).

4 етап. Написання та оформлення реферату згідно вимог.

Загальний обсяг реферату повинен складати 15-20 сторінки. Вимоги до оформлення наступні:

- шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5 см, абзац - 1, 25 см; відступ 2 см з усіх боків; вирівнювання по ширині; розмір таблиць і рисунків не повинен бути менше або більше ширини тексту. обов'язковими є посилання на першоджерела у квадратних дужках ([1; 2, с.35]);
- титульна сторінка встановленого зразку (дод. А);
- план, який складається зі: вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел;
- вступ (обсяг 1 стор.) має містити: актуальність обраної теми, мету, предмет, об'єкт дослідження, структуру роботи;
- теоретична частина (огляд літератури, обсяг 5-7 стор.);
- аналітична частина (аналізі економічних показників, тенденції їх зміни протягом як мінімум 3-х останніх років із досліджуваної теми. Зазначити рівень реалізації теоретичних розробок на практиці, оцінити фактичний стан вирішення наукової проблеми. Дослідити основні чинники, які найбільше впливають на досліджувану проблему, окреслити недоліки. Може складатися із підрозділів, в залежності від спрямування та інших аспектів дослідження, обсяг 5-7 стор.);
- дослідна частина (передбачає пропозиції, обґрунтування, розроблення пропозицій, шляхів і напрямків щодо вирішення окресленої проблеми. Бажано навести конкретні розрахунки з удосконалення діяльності, відобразити елементи новизни. Це найбільш вагома та важлива частина реферату, обсяг – 5-7 стор.);
- висновки (короткий підсумок основних результатів дослідження, можливості їх запровадження у практику підприємства, обсяг - 1 стор.);
- список використаних джерел (має складатись з не менш як 7-8 першоджерел, бажано за останні 5 роки. Список використаних джерел оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015).

5 етап. Доповідь перед аудиторією, презентація результатів дослідження та їх та захист реферату.

Здобувач повинен довести суть своєї роботи до присутніх на семінарі (на засіданні наукового гуртку кафедри, студентській конференції тощо). Під час виступу потрібно підготувати презентацію (обсяг - до 20 слайдів).

Учасники зібрання можуть задавати питання автору реферату, виступати зі своїми думками, зауваженнями. В цілому обговорення та захист реферату може займати до 15 хвилин.

4. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ»

1. Поняття інновацій, інноваційного процесу та інноваційної діяльності.
2. Інновації в теоріях економічного розвитку.
3. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції.
4. Управління інноваційним розвитком організації за допомогою впровадження проектів.
5. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності. Правовий режим венчурних проектів.
6. Роль держави в створенні середовища для впровадження інноваційних проектів всіма формами власності.
7. Етапи інноваційного процесу та життєвий цикл інновацій в різних галузях.
8. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.
9. Управління дослідницьким проектом як особливим видом інноваційного проекту.
10. Управління інноваційними проектами освоєння нової продукції.
11. Управління інноваційними проектами освоєння нової технології.
12. Внутрішнє середовище підприємства та зміна його на основі інноваційного проекту.
13. Стратегічний розвиток підприємства, організації на основі інноваційного проекту.
14. Інвестиційна діяльність підприємства: визначення, стан та шляхи удосконалення.
15. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості.
16. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні.
17. Управління інноваційними проектами із виробництва біопалива.

18. Управління інноваційними проектами в біотехнологічних галузях.
19. Принципи біоекономіки в плануванні інноваційних проектів.
20. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами.
21. Оточення проекту та програми підтримки інноваційної діяльності.
22. Управління інноваційними проектами в агробізнесі.
23. Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі.
24. Соціотехнічний підхід до проблеми управління проектами.
25. Управління персоналом у процесі реалізації інноваційного проекту.
26. Методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестування в інноваційні проекти.
27. Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності. Методики врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня дохідності інвестицій.
28. Шляхи зменшення ризику при розробці інноваційних проектів.
29. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків. Премія за ризик та методи її розрахунку.
30. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності. Методичний інструментарій оцінки рівня ліквідності інвестицій.
31. Зміст бізнес-плану інноваційного проекту, характеристика основних його розділів, особливості складання.
32. Базові принципи проведення оцінки ефективності інноваційних проектів. Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності інноваційних проектів.
33. Методичні підходи оцінки й відбору інноваційних проектів.
34. Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних інноваційних проектів.
35. Застосування аутсорсингу та офшорингу при управлінні інноваційними проектами.
36. Специфіка управління інноваційними проектами в спільних підприємствах.
37. Планування підвищення рівня інноваційного розвитку підприємства за рахунок вдосконалення управління проектами.
38. Методи та інструменти прийняття проектних рішень в умовах невизначеності і ризику.
39. Зміст і порядок розробки поточного бюджету експлуатації інноваційного проекту.
40. Контроль бюджету проекту. Метод «гнучкого бюджету» реалізації інноваційного проекту і принципи його розробки.
41. Методика оперативного управління реалізацією інноваційних проектів.

42. Календарний план реалізації інноваційного проекту: порядок розробки, умови коригування.
43. Розподіл відповідальності і ризиків замовника та підрядчика під час реалізації проекту.
44. Системи моніторингу реалізації інноваційних проектів: побудова та виконання.
45. Проектний аналіз в управлінні інноваційними проектами.
46. Система основних показників моніторингу реалізації інноваційних проектів.
47. Аналіз резервів і можливостей нормалізації ходу виконання окремих інноваційних проектів.
48. Необхідність оперативного коригування форм реалізації інноваційних проектів.
49. Критерії припинення реалізації інноваційного проекту та «виходу» із нього.
50. Використання сучасного програмного забезпечення під час реалізації проектів.
51. Особливості інноваційної політики українських підприємств в умовах переходу на інноваційну модель розвитку.
52. Світовий досвід створення і функціонування інноваційних структур.
53. Технопарки як інструмент інтенсифікації розвитку виробництва.
54. Роль бізнес-інкубаторів в активізації інноваційної діяльності в Україні.
55. Особистісні якості керівника як передумова ефективного інноваційного управління.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Уклад.: Н.Н. Пойда-Носик, І.І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
2. Витвицька О.Д., Кулаєць М.М. Державне управління інноваційною діяльністю. Київ: Видавничий центр «Агрармедіагруп» 2019. 250 с
3. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проектами: навч. посібн. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
4. Петрович Й.М. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Й. М. Петрович, І. І. Новаківський; за заг. ред. Й. М. Петровича. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 316 с.
5. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій). Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.
6. Черленяк І.І., Лукша О.В., Рябоконт П.А., Лукша Є.О. Менеджмент міжнародних проектів: навч. посіб. Ужгород : ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 632с.

7. Блага Н.В. Управління проектами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
8. Гавловська, Н. І. Управління інноваційними проектами [Текст]: навч. посіб. / Н. І. Гавловська, Є. М. Рудніченко. Хмельницький: ХНУ, 2016. 248 с.
9. Приймак В.М. Управління проектами: навч. посіб. Київ: Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2017. 464 с.
10. Приймак В.М. Управління проектами. Збірник кейсів [Електронний ресурс]: навч. посіб. Київ: Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2021. 268 с.
11. Роджерс Еверетт М. Дифузія інновацій / пер. з англ. Василя Старка. К. : КМА, 2009. С.208.
12. Управління проектами: процеси планування проектних дій [Текст]: підручник / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В. Доценко, А.М. Чередниченко. К.: Університет економіки та права «КРОК», 2014. 673 с.
13. Когон Корі, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Керування проектами для «неофіційних» проект-менеджері / Пер. з англ. М. Євсеєнко, О. Кожушко. Харків: В-во «Ранок»: Фабула, 2019. 240 с.
14. Петренко Н.О. Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами [текст] навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 244 с.
15. Шумейко А.К., Науменко А.П., Худасова С.Ф., Гаврилко Т.О. Проектний аналіз і управління проектами: Конспект лекцій. Київ: НАУ, 2012. 345 с
16. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV станом на 02.02.2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
17. Закон України «Про інноваційну діяльність» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
18. Закон України “Про наукову та науково-технічну експертизу” URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>
19. Постанова КМУ «Про Державне агентство з інвестицій та розвитку» від 17.05.2010 № 356 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/356-2010-п>
20. Порядок державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів, затв. Постановою КМУ від 17 вересня 2003 р. № 1474. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1474-2003-п>.
21. Микитюк П. П. Управління проектами: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 270
22. Петренко Н.О. Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами [текст] навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 244 с.
23. Чевганова В.Я., Биба В.В., Скрильник А.С. Проектний аналіз: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 258 с.
24. Збаразська Л.О., Рижиков В.С., Єрфорт І.Ю., Єрфорт О.Ю. Управління проектами: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2008. 168 с.

25. Шумейко А.К., Науменко А.П., Худасова С.Ф., Гаврилко Т.О. Проектний аналіз і управління проектами: Конспект лекцій. Київ: НАУ, 2012. 345 с
26. Андрієнко О. Управління проектами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств. Київ: 2017. 77 с.
27. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга». 2015. 324 с.
28. III International Scientific and Practical Conference “Problems and Prospects of Scientific and Innovative Support of the Agro-Industrial Complex of the Regions”, 2021. Published online 13 August 2021. URL: <https://doi.org/10.1051/bioconf/20213203017>.
29. Stukalo1 O.G., Bakaev D.N. Nikitina N.V. Formation of the Project Office for the Regulation of Innovative Development of Food Industry Enterprises // Problems of Enterprise Development: Theory and Practice 2018. SHS Web of Conferences 62, 02001, 2019. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196202001>.
30. Bigliardi B., Ferraro G., Filippelli S., Galati F. Innovation Models in Food Industry: A Review of The Literature // Journal of Technology Management & Innovation. Santiago oct., 2020. V. 15. N. 3. URL: <http://dx.doi.org/10.4067/S0718-27242020000300097>.
31. Bergsma E. Innovation in Food SME's “The current state of innovation management and innovation measurement in Food SME's”, 2010. 85 p. URL: <https://edepot.wur.nl/146444>.
32. Bilal Nasir 12 Innovative Food Ideas To Jumpstart Your 2023 Venture // Restaurant Marketing, 2023. URL: <https://www.blinkco.io/blog/innovative-food-business-ideas/>.
33. Про державні цільові програми: Закон України № 1621-IV від 18.03.2004 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>.
34. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
35. Євростат: <http://www.eurostat.eu>.
36. Національний інститут стратегічних досліджень: <http://www.niss.gov.ua>
37. Українська Асоціація Бізнес-інкубаторів та Інноваційних центрів: <http://www.novekolo.info>
38. Освітній портал, присвячений висвітленню освітніх і наукових проектів в Україні: <http://www.osvita.org.ua>
39. Сайт вивчення сучасних методологій керування програмними проектами: <http://www.scrumhub.com/>
40. Українська Асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів. URL: <http://www.novekolo.info/ua/pro-uabiits>
41. Українська асоціація управління проектами. URL : <http://upma.kiev.ua>

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА ФІНАНСІВ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

Індивідуальне завдання
з дисципліни «Управління інноваційними проектами»
на тему:

Виконав (-ла): _____
(прізвище та ініціали)

Здобувач другого (магістерського) РВО
Спеціальність 076 «Підприємництво та
тогрілля»

ОПП «Підприємництво та тогрілля»
Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Харків - 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
1. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ»	5
2. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ»	8
3. САМОСТІЙНА РОБОТА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКОНАННЯ	9
4. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ»	13
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	15
6. ДОДАТКИ	18

Навчальне видання

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

Методичні вказівки
до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю
076 «Підприємництво та торгівля»

Укладач:

БІЛОУСЬКО Таміла Юріївна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк.2,1.

Наклад ___ пр.

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44